

УДК 343.82

Слотвінська Наталія Дмитрівна –

кандидат юридичних наук,
асистент кафедри кримінального права і процесу
Навчально-наукового інституту права, психології та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»

Nataliia D. Slotvinska –

candidate of juridical sciences,
assistant of the department of criminal law and procedure,
the Training and Scientific Institute of Jurisprudence, Psychology and Innovative Education
Lviv Polytechnic National University
(1/3 Knyaz Roman str., Building 19, Room 304, Lviv)

Боднар Юлія Ярославівна –

студентка
Навчально-наукового інституту права, психології та інноваційної освіти
Національного університету «Львівська політехніка»

Yuliia Ya. Bodnar –

student of
Training and Scientific Institute of Jurisprudence, Psychology and Innovative Education
Lviv Polytechnic National University
(1/3 Knyaz Roman str., Building 19, Room 304, Lviv)

Система злочинів проти власності в законодавстві Австралії

У статті здійснено правовий аналіз існуючих норм, що передбачають кримінальну відповідальність за вчинення злочинів проти власності, передбачених кримінальним законодавством Австралії (як федеральним, так і окремих штатів). Досліджено як диспозиції відповідних норм цього нормативно-правового акту, так і їх санкції. Особливу увагу звернено на специфіку системи покарань, які передбачені за вчинення різного роду умисних вбивств у досліджуваній державі.

Ключові слова: крадіжка, грабіж, розбій, кримінальний кодекс, злочин.

В статті здійснено правовий аналіз існуючих норм, що передбачають кримінальну відповідальність за вчинення злочинів проти власності, передбачених кримінальним законодавством Австралії (як федеральним, так і окремих штатів). Досліджено як диспозиції відповідних норм цього нормативно-правового акту, так і їх санкції. Особливу увагу звернено на специфіку системи покарань, які передбачені за вчинення різного роду умисних вбивств у досліджуваній державі.

Ключевые слова: кража, грабеж, разбой, уголовный кодекс, преступление.

N.D. Slotvinska, Yu.Ya. Bodnar System of Crimes against Property in Australian Legislation

The article provides a legal analysis of existing rules for criminal liability for property crimes under Australian criminal law (both federal and state). In Chapter 7 of the Criminal Code of 1995 you can find a description of criminal offenses against property. The first of the property offenses of the Criminal Code of 1995 is reflected in section 131 - theft. This crime is committed by a person if the person dishonestly takes possession of property belonging to another, with the intention of permanently depriving another property and if the property belongs to a legal entity of the Commonwealth. Subsection 132 discloses other property offenses, in particular describing in detail: robbery, aggravated robbery, burglary, dishonest possession or retention of property, etc.

It is quite interesting to consider the legal framework at the level of the states of the Union. Under Victoria's criminal law, there are a number of property offenses. Under Article 72 of the Crimes Acts of 1958 (Crimes Acts 1958), theft is defined as the dishonest appropriation of property belonging to another in order to permanently deprive another of property. According to Article 197 of the Law on Crimes, a crime with destruction or damage to property intentionally and without legal justification is described. This offense can be committed regardless of whether the property belongs to another person or to the accused. The maximum penalty for such an offense is 10 years in prison

The question of burglary is interesting. Under Victoria law, if a person enters a building as an infringer with intent to steal or damage a building or property in a building, he or she is guilty of burglary. This offense is punishable by imprisonment for up to 10 years [5]. The same crime is described in Queensland law as follows: "Any person is subject to a criminal offense who enters or stays in another's home with intent to commit a crime. The maximum penalty is 14 years in prison.

It has been proven that property offenses relate primarily to the destruction, damage or theft of property. Property relations are an important value in society, so their regulation in the criminal field is crucial. Australian legislation details property offenses, their types, as well as the definition of various concepts, additional characteristics contributes to a better understanding and classification of crimes.

Keywords: *theft, robbery, robbery, criminal code, crime.*

Постановка проблеми. Питання щодо права власності стосується кожного, адже саме власність посідає особливе місце в особистому та суспільному житті людей. Кожен є власником якогось майна чи то матеріального, чи то інтелектуального, і вправі на власний розсуд ним розпоряджатися. Тому ця сфера є настільки поширеною. Проблема відносин права власності є досить складною, так як до уваги беруться безліч людських інтересів, позицій тощо. Нормальне функціонування відносин власності забезпечує стабільність всієї економічної системи держави та підвищення рівня добробуту народу загалом. Із цього можна підкреслити, що саме такі відносини є найважливішою соціальною цінністю. Посягання на них та небезпечність злочинів проти власності становить важливість її охорони кримінально-правовими засобами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемі злочинів проти власності загалом та окремих злочинів зокрема, у законодавстві Австралії, вітчизняні науковці досі не приділяли серйозної уваги, згадуючи про неї лише побіжно, у комплексі з правом інших держав.

Не вирішені раніше проблеми. Вітчизняні науковці досі не приділяли серйозної уваги питанням злочинів проти власності загалом, а також окремих з них зокрема, у законодавстві Австралії.

Мета. Усвідомлюючи, що в межах однієї короткої наукової статті вивчити всі питання,

пов'язані з задекларованими питаннями, не видається можливим, ми звернемо увагу лише на найбільш базові положення, залишивши все інше для подальших наукових розвідок.

Виклад основного матеріалу. У цьому дослідженні розглянемо власне право власності та систему злочинів проти власності у законодавстві Австралії. Проте, для початку варто проаналізувати австралійське законодавство та правову систему цієї держави.

Беззаперечно фундаментом австралійської правової системи є англійське право. Це все тому, що свого часу територія сучасної Австралії являлася колонією Великої Британії. Проте, зараз Австралія, а точніше Австралійський Союз, є незалежною державою та має свою законодавчу базу, хоча і залишається багато спільного із британським законодавством у сфері загального права [1, С. 620].

Загалом законодавство Австралії включає закони, видані парламентами Союзу і окремих штатів. До них приєднуються підзаконні акти відповідних виконавчих влади. Компетенція Союзу і штатів розподілена Конституцією таким чином, що істотна частина правових інститутів регулюється законодавством штатів, число яких виявилось в сфері загальної компетенції (в разі суперечності між ними пріоритет віддається законодавству Союзу) і вельми значна, причому вкрай важлива, частина – у виключній компетенції Союзу. Так, законодавством штатів регулюється право земельної та ряду інших видів власності, договірне право, відповідальність за

заподіяння шкоди, умови праці та ін. Законодавство Союзу визначає юрисдикцію судів та регулює деякі інші питання правосуддя, питання найму і звільнення, пенсійного забезпечення, шлюбу і розлучення (крім деяких приватних питань), а також банківське і авторське право [2].

Джерелами кримінального права Австралії служать законодавство Союзу та окремих штатів, а також норми загального права. У рамках Союзу діє, по суті, лише Закон про державні заходи, прийнятий в 1914 р., який неодноразово видавався у нових редакціях. У ньому передбачено відповідальність за злочини проти державної безпеки Австралійського Союзу [2]. Зараз існує тенденція щодо спроб упорядкування, кодифікування законів у країнах Англосакського права. Австралія є федеративною державою, а отже кожна федеративна одиниця, штат або територія, має своє окреме кримінальне законодавство, яке історично ґрунтується на британському загальному праві. На рівні штатів кримінальне законодавство кодифіковано лише в Квінсленді, Західній Австралії та Тасманії. В інших штатах та територіях були випущені не кримінальні кодекси, а, за англійським взірцем, консолідовані акти, що встановлюють відповідальність за визначеною групою злочинів (вбивства, крадіжки та ін.).

Незважаючи на це, паралельно з кримінально-правовою системою штатів/територій функціонує Федеральна кримінальна система, яка регламентована Актом про Кримінальний кодекс від 1995 р. (Criminal Code Act 1995).

У главі 7 Акту про Кримінальний кодекс від 1995 р. можна зустріти опис кримінальних правопорушень проти власності. Перед цим, цей Акт розкриває визначення поняття «власність», зазначаючи, що воно включає: нерухоме майно, особисте майно, гроші, нематеріальне майно, електроенергія, тварина, яка є прирученою або яка, як правило, тримається в неволі; або передана у володіння особи [3, 130.1].

Перше із майнових правопорушень у Кримінальному кодексу від 1995 р. відображається у підрозділі 131 – крадіжка. Цей злочин особа вчиняє правопорушення, якщо особа нечесно заволодіє майном, що належить іншому, з наміром назавжди позбавити іншого

майна і якщо власність належить юридичній особі Співдружності. Особі, визнаній винною у цьому злочині, загрожує до 10 років ув'язнення [3, 131.1]. Важливо, що у статтях цього підрозділу чітко розкриваються питання стосовно нечесності, намірів вчинити таке діяння, коли майно є привласненим, що таке довірене майно, власність, яку отримали через ґрунтовну помилку і таке інше.

До того ж, на цьому розгляд майнових правопорушень у даному правовому акті не завершується. У підрозділі 132 розкриваються інші майнові правопорушення, зокрема детально описуються стосовно: грабіж, грабіж при обтяжуючих обставинах, крадіжка із зломом, нечесне заволодіння або утримання майна, уникнення оплати коштів, вчинення майнового правопорушення будучи екіпірованим, пошкодження майна Співдружності тощо [3, 132].

Досить цікавим є розгляд правової бази на рівні штатів Союзу. Відповідно до кримінального законодавства Вікторії існує низка майнових правопорушень, які варіюються від незначних до серйозних кримінальних правопорушень, за які передбачають суттєві покарання. За майнові правопорушення передбачаються більш тривалі максимальні покарання, якщо вони вчинені за обставин, що передбачають насильство або потенційну шкоду. Існує окрема категорія правопорушень, відомих як складні правопорушення, які передбачають як майно, так і насильство.

Згідно зі статтею 72 Законів про злочини 1958 року (Crimes Acts 1958) крадіжку визначають як нечесним привласненням майна, яке належить іншому, з метою назавжди позбавити іншого майна. Максимальне покарання за таке діяння становить 10 років позбавлення волі [4]. Відповідно до статті 197 Закону про злочини, описується злочин із знищенням або пошкодженням майна навмисно та без законного виправдання. Це правопорушення може бути вчинено незалежно від того, чи майно належить іншій особі або обвинуваченому. За таке правопорушення покарання максимальне становить у вигляді 10 років позбавлення волі [4].

У попередньо зазначеному акті також характеризується діяння, коли особа, яка навмисно чи необдуманно спричинила пожежу у

даному штаті, є винною у злочині, за який передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк аж до 15 років. Це правопорушення вчиняється в тому випадку, коли людина розводиться вогонь і має необережність щодо його поширення на майно, що належить іншому. Відповідно до розділу 197А, особа-правопорушник, яка вчинила підпал що потягла за собою смерть іншої особи, винна у скоєнні злочину, за який передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на максимум 25 років [4].

Цікавим є питання щодо крадіжки із зломом. У законодавстві Вікторії, якщо особа потрапляє в будівлю в якості порушника з наміром викрасти або заподіяти шкоду будівлі або майну в будівлі, вона є винна у крадіжці зі зломом. Це правопорушення карається позбавленням волі на строк до 10 років [5]. Такий же злочин у законодавстві штату Квінсленд описується так: «будь-яка особа підлягає кримінальному правопорушенню, яка потрапляє або перебуває в помешканні іншого, маючи намір вчинити злочин. Максимальне покарання – 14 років позбавлення волі [6,419 (1)]. А вже якщо

правопорушник потрапляє до житла за допомогою будь-якої злому, пошкодження житла, може бути довічно позбавлений волі [6, 419 (2)].

Висновки. Підсумовуючи усе викладене вище, потрібно зазначити, що правопорушення щодо власності стосуються насамперед знищення, пошкодження або крадіжки майна. Майнові відносини становлять вагомий цінність у суспільстві, тому їх регулювання кримінально-правовому полі є кардинально важливо. В австралійських законодавчих актах детально розкриті майнові правопорушення, їх види, а також визначення різноманітних понять, додаткової характеристики сприяє кращому розумінні та класифікації злочинів. Проте, варто також підкреслити, що розглянуті кримінальні правопорушення у певних актах австралійського Союзу та його штатів є лише малою частиною дійсного законодавства щодо майнових правопорушень, яке складається із багатьох інших актів штатів, підзаконних нормативно-правових документів, тощо.

Список використаних джерел:

1. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: підручник. Харків: Консум, 2000. 704 с.
2. Австралія. Австралійський Союз. База даних Освітній портал. URL: <https://zen.in.ua/pravovi-sistemu-svitu/avstraliya-avstraliyskiy-soyuz>.
3. Criminal Code Act 1995. Federal Register of Legislation. No. 12. URL: <https://www.legislation.gov.au/Details/C2020C00245>.
4. Crimes Act 1958. Victorian legislation. No. 294 URL: <https://www.legislation.vic.gov.au/>.
5. Fernanda Dahlstrom. Property offences. *Armstrong legal*. URL: <https://www.armstrong-legal.com.au/>.
6. Criminal Code Act 1899. *Queensland legislation*. URL: <https://www.legislation.qld.gov.au/>.

References:

1. Skakun O.F. Teoriia derzhavy i prava: pidruchnyk. Kharkiv: Konsum, 2000. 704 s.
2. Avstraliia. Avstraliiskyi Soiuz. Baza danykh Osvitnii portal. URL: <https://zen.in.ua/pravovi-sistemu-svitu/avstraliya-avstraliyskiy-soyuz>.
3. Criminal Code Act 1995. Federal Register of Legislation. No. 12. URL: <https://www.legislation.gov.au/Details/C2020C00245>.
4. Crimes Act 1958. Victorian legislation. No. 294 URL: <https://www.legislation.vic.gov.au/>.
5. Fernanda Dahlstrom. Property offences. *Armstrong legal*. URL: <https://www.armstronglegal.com.au/>.
6. Criminal Code Act 1899. Queensland legislation. URL: <https://www.legislation.qld.gov.au/>.